

Sygn. akt VIA Ca 777/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SA – Teresa Mróz

Sędzia SA – Marcin Strobel

Sędzia SO (del.) – Anna Wrembel – Woźniak (spr.)

Protokolant: – st. sekr. sąd. Beata Pelikańska

po rozpoznaniu w dniu 19 stycznia 2016 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R. Ś. (1)

przeciwko (...) Sp. z o.o. w likwidacji w W.

o ustalenie nieistnienia uchwał zgromadzenia wspólników spółki nr (...)

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 11 marca 2014 r.

sygn. akt XX GC 441/13

I oddala apelację;

II zasądza od R. Ś. (1) na rzecz (...) Sp. z o.o. w likwidacji w W. kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VI Ca 777/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 maja 2013 r. powód R. Ś. (1) wniósł o stwierdzenie nieistnienia uchwał nr (...) Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., które odbyło się w dniu 6 kwietnia 2011 roku w Kancelarii Notarialnej notariusza G. K. w W..

Pismem z dnia 8 lipca 2013 r. powód cofnął pozew w zakresie żądania stwierdzenia nieistnienia uchwał (...), w związku z czym postanowieniem z dnia 22 lipca 2013 r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w tym zakresie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 11 marca 2014r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 6 kwietnia 2011 roku w Kancelarii Notarialnej w W. przy ul. (...) w lokalu nr (...), w obecności notariusza G. K. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników pozwanej, z którego został sporządzony protokół w formie aktu notarialnego.

Zgodnie z § 1 aktu notarialnego na przewodniczącego Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników postanowiono powołać K. R.. Zgodnie z § 2 ust. 1 aktu notarialnego uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Zgodnie z § 2 ust. 2 aktu notarialnego, K. R. stwierdził, że w głosowaniu wzięło udział siedemdziesiąt głosów, za oddano sześćdziesiąt głosów, przeciw oddano dziesięć głosów, wstrzymało się zero głosów, głosowanie było tajne oraz, że uchwała została podjęta.

Stosownie do § 19 ust. 5 aktu założycielskiego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością obrady zgromadzenia wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub w inny sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że wspólnik został powiadomiony, w szczególności kurendą, przekazem faksowym (z obowiązkiem zwrotnego potwierdzenia doręczenia zawiadomienia faksem), co najmniej na cztery tygodnie przed terminem zgromadzenia.

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę nr (...) o treści „§ 1 Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników postanawia zmienić akt założycielski Spółki w ten sposób, że skreśla się § 11 ust. 1, 2, 3, 4 i 5 aktu założycielskiego spółki. § 2 Uchwała wchodzi w życie z dniem zarejestrowania.”.

„§ 11 ust. 1, 2, 3, 4, i 5 aktu założycielskiego spółki miał brzmienie :

§ 11.1 Udziały mogą być zbyte lub zastawione po uzyskaniu zezwolenia Zgromadzenia Wspólników w formie uchwały podjętej zwykłą większością głosów, która może wskazać innego nabywcę.

2. W przypadku zgłoszenia udziałów do zbycia, pozostałym wspólnikom przysługuje prawo pierwszeństwa nabycia, z którego mogą skorzystać w terminie miesiąca od dnia zgłoszenia zamiaru zbycia.

3. Jeżeli żaden z dotychczasowych wspólników nie skorzystał z prawa pierwszeństwa, zaś Zgromadzenie Wspólników (z uwzględnieniem ust. 1) odmówiło zgody na zbycie udziałów osobie trzeciej wskazanej przez zbywcę, Zgromadzenie Wspólników w terminie jednego miesiąca od dnia zgłoszenia zamiaru zbycia zobowiązane jest wskazać nabywcę.

4. W przypadku, gdy Zgromadzenie Wspólników nie wskaże nabywcy w terminie ustalonym w ust. 3 wspólnik może swobodnie rozporządzać swoim udziałem, chyba że nie przyjął ofiarowanej kwoty.

5. Zbycie lub zastawienie udziałów wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności.”

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę nr (...) o treści „§ 1 Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników postanawia zmienić akt założycielski Spółki w ten sposób, że skreśla się § 17 pkt 8 aktu założycielskiego spółki. § 2 Uchwała wchodzi w życie z dniem zarejestrowania.”

§ 17 pkt 8 aktu założycielskiego spółki miał brzmienie:

„Do wyłącznej kompetencji Zgromadzenia Wspólników należy: (...) 8) wyrażanie zgody na zbycie i obciążanie udziałów,(...)”

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników podjęło uchwałę nr (...) o treści „§ 1 Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników postanawia zmienić akt założycielski Spółki w ten sposób, że § 19 ust. 5 i 6 otrzymują nowe następujące brzmienie: „§ 19.5 Zgromadzenie wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem Zgromadzenia Wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, pod warunkiem, że wspólnik wcześniej wyraził na to pisemną zgodę i podał adres elektroniczny, na który zawiadomienie powinno być wysłane. 6. Zgromadzenia Wspólników odbywają się w W. lub w kancelarii notarialnej na terenie kraju.” § 2 Uchwała wchodzi w życie z dniem zarejestrowania.”

§ 19 ust. 5 i 6 aktu założycielskiego spółki miał brzmienie:

„5. Obrady Zgromadzenia Wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub w inny sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że wspólnik został powiadomiony, w szczególności kurendą, przekazem faksowym (z obowiązkiem zwrotnego potwierdzenia doręczenia zawiadomienia faksem) co najmniej na cztery tygodnie przed terminem Zgromadzenia.

6. Zgromadzenia Wspólników odbywają się w B., Z., K., W. lub w kancelarii notarialnej na terenie kraju.”

W momencie odbywania się ww. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, powód pozostawał wspólnikiem pozwanego. Powód nie został zawiadomiony o ww. Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Wspólników.

W przedmiotowej sprawie pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę pomimo prawidłowego wezwania. Zdaniem Sądu Okręgowego twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie nie budzą uzasadnionych wątpliwości oraz brak jest podstaw do uznania, że twierdzenia pozwu zostały zgłoszone w celu obejścia prawa. W związku z tym - zgodnie z art. 339 § 2 k.p.c. – Sąd Okręgowy uznał je za prawdziwe.

Sąd Okręgowy stwierdził, że powództwo jest niezasadne.

Sąd Okręgowy wskazał, że podstawą prawną powództwa jest art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c. Zdaniem Sądu Okręgowego, niedopuszczalne jest zaskarżenie na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 k.c. w drodze powództwa o ustalenie nieistnienia uchwał zgromadzenia wspólników spółki, które mogą zostać zaskarżone w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał (art. 252 § 1 k.s.h.), ewentualnie w drodze powództwa o uchylenie uchwał (art. 249 § 1 k.s.h.), jeżeli spełnione są przesłanki wynikające z tych przepisów. W ocenie Sądu Okręgowego regulacje te zapewniają w pełni ochronę praw powoda w związku z zaskarżonymi uchwałami. Zdaniem Sądu Okręgowego powód jako wspólnik spółki miał legitymację procesową do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał bądź o ich uchylenie (art. 250 pkt 1 k.s.h., art. 252 § 1 k.s.h. w zw. z art. 249 k.s.h.).

Stosownie do art. 252 k.s.h., osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250, przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Przepisu art. 189 Kodeksu postępowania cywilnego nie stosuje się.

W ocenie Sądu I instancji nie ulega wątpliwości, że powód należy do kręgu podmiotów wymienionych w art. 250 pkt 4 k.s.h. Jest on wspólnikiem spółki, który nie był obecny na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników, z uwagi na jego wadliwe zwołanie. Wadliwość ta polegała na tym, że powód nie został zawiadomiony o jego terminie. Tymczasem w § 2 aktu notarialnego stwierdzono, że zgromadzenie odbywa się zgodnie z art. 238 k.s.h., zawiadomienia o zwołaniu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników zostały wysłane wspólnikom listami poleconymi. Oświadczenie to zostało wciągnięte do protokołu aktu notarialnego, pomimo że pełnomocnik wspólnika D. L. zgłosił zastrzeżenie, iż zgodnie z § 19 ust. 5 aktu założycielskiego wspólnik R. Ś. (2) nie został prawidłowo zawiadomiony o Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że wspólnik został skutecznie o nim powiadomiony.

Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazał, iż art. 238 § 1 k.s.h. stanowi, że zgromadzenie wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane. Jednakże stosownie do § 19 ust. 5 aktu założycielskiego, obrady zgromadzenia wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub w inny sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że wspólnik został powiadomiony, w szczególności kurendą, przekazem faksowym (z obowiązkiem zwrotnego potwierdzenia doręczenia zawiadomienia faxem), co najmniej na cztery tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników.

Zdaniem Sądu Okręgowego, pozwany nie udowodnił, że zwołał zgromadzenie wspólników zgodnie z § 19 ust. 5 aktu założycielskiego, które stanowi uregulowanie szczególne w stosunku do art. 238 § 1 k.s.h., pomimo, że z aktu notarialnego wynika, że sposób zawiadomienia wspólników o nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu oceniono zgodnie z tą ostatnią regulacją.

W związku z tym, Sąd Okręgowy uznał, że powód ma legitymację procesową do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał, ewentualnie o uchylenie uchwał.

Zdaniem Sądu, twierdzenia pozwu wskazują na to, że powód opiera pozew o przesłanki wynikające z art. 252 § 1 k.s.h., względnie z art. 249 k.s.h. Powód twierdzi, że zaskarżone uchwały są uchwałami nieistniejącymi, gdyż zostały podjęte przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników, które nie zostało zwołane zgodnie z przepisami prawa. Jednakże takie okoliczności (nieważność Zgromadzenia) są zarówno w literaturze, jak i orzecznictwie wskazywane jako przyczyna nieważności uchwał (por. A. Kidyba Komentarz do kodeksu spółek handlowych Lex 2013, czy też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r., I CSK 530/09, LEX nr 672663). W związku z tym, zdaniem Sądu Okręgowego, przedmiotowe uchwały mogły zostać zaskarżone przez powoda w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały zgodnie z art. 252 § 1 k.s.h., jako sprzeczne z ustawą.

Powód twierdzi także, że zaskarżone uchwały są uchwałami nieistniejącymi, gdyż są sprzeczne z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godzą w interesy spółki lub mają na celu pokrzywdzenie wspólnika. Celem uchwał nr (...) było odpowiednio pozbawienie przez udziałowców większościowych spółki jej udziałowców mniejszościowych jednego z najważniejszych praw udziałowych, jakim jest prawo pierwszeństwa wspólników do nabywania udziałów w spółce zbywanych przez innych wspólników, pozbawienie wspólników biorących udział w zgromadzeniu prawa do wyrażania zgody na zbycie i obciążenie udziałów,

pozbawienie wspólników prawa udziałowego, polegającego na wymogu zwoływania zgromadzenia wspólników w sposób umożliwiający jednoznaczne stwierdzenie, że wspólnik został o nim powiadomiony co najmniej na cztery tygodnie przed terminem. Powód argumentuje, że doprowadzi to do stosowania ustawowego wymogu powiadomienia na dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników, co faktycznie pozbawi możliwości wykonywania praw korporacyjnych poprzez uczestnictwo w zgromadzeniu wspólników, przez wspólników zamieszkujących w USA. Jednakże Sąd Okręgowy uznał, że powyższe uzasadnia zaskarżenie ww. uchwał w drodze powództwa o uchylenie uchwał zgodnie z art. 249 k.s.h.,

Zdaniem Sądu Okręgowego, niedopuszczalne jest natomiast zaskarżenie na podstawie art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 k.c. w drodze powództwa o ustalenie nieistnienia uchwał zgromadzenia wspólników spółki, które mogą zostać zaskarżone w drodze powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał (art. 252 § 1 k.s.h.), ewentualnie w drodze powództwa o uchylenie uchwał (art. 249 § 1 k.s.h.), jeżeli spełnione są przesłanki wynikające z tych przepisów.

Sąd Okręgowy wyjaśnił, że praktyka kwestionowania uchwał wspólników spółek kapitałowych sprzecznych z prawem jako uchwał nieistniejących w oparciu o art. 189 k.p.c. wykształciła się na gruncie kodeksu handlowego - zaskarżenie uchwały wspólników spółek kapitałowych, niezależnie od przesłanki tego zaskarżenia, mogło bowiem doprowadzić jedynie do unieważnienia tej uchwały przez sąd ze skutkiem *ex tunc*. Kodeks handlowy nie wyróżniał uchwał bezwzględnie nieważnych. Dlatego w doktrynie i orzecznictwie dopuszczono sankcję bezwzględnej nieważności oraz wypracowano konstrukcję uchwał nieistniejących, którą przyjmowano w przypadku naruszenia przepisów o głosowaniu, porządku obrad, czy też w przypadku podjęcia uchwały przez zgromadzenie zwołane niezgodnie z przepisami prawa, bądź przez osoby nieuprawnione, czy też w razie braku wymaganego quorum (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 1991 r., I CR 410/90, LEX nr 78218; z dnia 14 kwietnia 1992 r., I CRN 38/92, OSNCP 1993, nr 3 poz. 45; z dnia 13 marca 1998 r. I CKN 563/97, OSNC 1998/12/205).

Natomiast w kodeksie spółek handlowych wyodrębniono dwa rodzaje powództw, za pomocą których można kwestionować wadliwość uchwał wspólników spółek kapitałowych, a mianowicie powództwo o uchylenie uchwały (art. 249 k.s.h., art. 422 k.s.h.) w odniesieniu do uchwały sprzecznej z umową spółki (statutem) bądź dobrymi obyczajami

i godzącej w interes spółki lub mającej na celu pokrzywdzenie wspólnika (akcjonariusza), a także powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały (art. 252 k.s.h., art. 425 k.s.h.) w odniesieniu do uchwał sprzecznych z ustawą, przy czym w przypadku powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały w sposób jednoznaczny wyłączono stosowanie art. 189 k.p.c. Jednocześnie wskazano katalog osób legitymowanych do wytoczenia powództwa, jak i termin, w którym można wytoczyć powództwo. Założeniem ustawodawcy było kompleksowe uregulowanie zaskarżalności uchwał wspólników spółek kapitałowych. Tryb dotyczący uchwał sprzecznych z ustawą ma zastosowanie także do uchwał określanych mianem nieistniejących. Przez pojęcie "uchwały sprzecznej z ustawą" należy bowiem rozumieć uchwałę naruszającą przepisy prawa dotyczące tak samego procesu podejmowania uchwały, jak i treści uchwały.

Wprowadzenie konstrukcji uchwały nieistniejącej, służącej do kwestionowania uchwał wspólników spółek kapitałowych na podstawie art. 189 k.p.c. przez każdą zainteresowaną osobę i w dowolnym czasie stanowi zagrożenie dla interesów spółki i bezpieczeństwa obrotu. Spółka, jak trafnie wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 29 września 2011 r. (I ACa 730/11, POSAG 2012/1/3-18) nie może bowiem przez bliżej nieokreślony czas pozostawać w niepewności co do skuteczności podjętych przez siebie uchwał i nie może być narażana na konieczność toczenia w odległej przyszłości procesów mogących niweczyć skutki podjętych czynności. Dopuszczenie możliwości zakwestionowania uchwały wspólników spółek kapitałowych w trybie art. 189 k.p.c. mogłoby zachwiać stabilnością ekonomiczną i prawną spółki.

Sąd Okręgowy zwrócił też uwagę, że w myśl § 4 art. 252 k.s.h. upływ terminów z § 3 do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą nie wyłącza możliwości podniesienia zarzutu nieważności uchwały. Przepis ten pełni funkcję ochronną i byłby zbędny w razie istnienia możliwości zakwestionowania uchwały przez każdego zainteresowanego i w każdym czasie na podstawie innej niż wskazana w kodeksie spółek handlowych.

Sąd Okręgowy odnosząc się do powoływanych przez powoda orzeczeń Sądu Najwyższego wydanych w dniu 4 stycznia 2008 r. (III CSK 238/07) oraz w dniu 12 grudnia 2008 r. (II CSK 278/08), wskazał, że zarówno w orzecznictwie sądów powszechnych, jak i orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowany jest także odmienny pogląd prawny, który Sąd Okręgowy podzielił, iż wyłączone jest zaskarżenie w trybie art. 189 k.p.c. nieistniejących uchwał wspólników spółek kapitałowych (por. wyrok z dnia 30 listopada 2006 r., I CSK 252/06, LEX nr 279523; uzasadnienie wyroku z dnia 5 października 2007 r., I CSK 225/07, LEX nr 621131). Nie bez znaczenia w tym względzie pozostaje – zdaniem Sądu Okręgowego - uchwała Sądu Najwyższego (7) z dnia 18 września 2013 r. (III CZP 13/13), w której dokonano wyraźnego rozróżnienia pomiędzy możliwością zaskarżania sprzecznych z ustawą uchwał wspólników spółki podlegających zaskarżeniu na podstawie art. 252 k.s.h. oraz możliwością zaskarżenia uchwał zarządu, rady nadzorczej i komisji rewizyjnej, jako podlegających zaskarżeniu w drodze powództwa o ustalenie (art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 k.c.).

Sąd Okręgowy podkreślił, że pogląd ten jest też konsekwentnie wyrażany w orzecznictwie sądów apelacyjnych. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 19 lutego 2013 r. (V ACa 759/12, LEX nr 1289451) stwierdził, że tryb zaskarżania uchwał przewidziany w art. 252 § 1 k.s.h., a odnoszący się do uchwał sprzecznych z ustawą, dotyczy także uchwał określonych w doktrynie jako uchwały nieistniejące, stąd niedopuszczalne jest ich kwestionowanie w drodze powództwa z art. 189 k.p.c. Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 29 września 2011 r. (I ACa 730/11, POSAG 2012/1/3-18) uznał, że regulacja przyjęta w art. 252 § 1 k.s.h. jest szczególną w stosunku do art. 189 k.p.c. w tym znaczeniu, że ogranicza krąg podmiotów uprawnionych do zaskarżenia sprzecznej z prawem uchwały wspólników i wyłącza możliwość jej zaskarżenia w trybie art. 189 k.p.c. z powołaniem się na istnienie interesu prawnego w jej zaskarżeniu. Także Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 7 lipca 2008 r. (V ACa 227/08, LEX nr 470081) wskazał, że tryb przewidziany w kodeksie spółek handlowych wyczerpuje prawne możliwości wzruszania uchwał zgromadzenia wspólników. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 30 stycznia 2008 r. (I ACa 612/07, OSAB 2008/1/26) stwierdził, że nieprawidłowości przy zwołaniu i przebiegu zgromadzenia wspólników, w tym także brak stosownego quorum nie mogą być podstawą opartego o art. 189 k.p.c. powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały, lecz powodują jej nieważność. Tak podjęta uchwała może być kwestionowana jedynie na drodze powództwa o stwierdzenie nieważności w trybie przewidzianym w art. 252 § 1 k.s.h. przez wymienione w art. 250 k.s.h. podmioty i w terminie zawitym określonym w art. 252 § 2 k.s.h. Również Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 5 września 2013

r. I ACa 362/13 (Lex nr 1372246) przyjął, że nie jest dopuszczalne dochodzenie w trybie art. 189 k.p.c. ustalenia nieistnienia uchwał wspólników spółek kapitałowych.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał powództwo za niezasadne i oddalił je w całości.

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód, zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania Sądowego w I i II instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił Sądowi Okręgowemu naruszenie:

1) art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 k.c. - poprzez uznanie, że niedopuszczalne jest zaskarżenie na tej podstawie uchwał zgromadzenia wspólników, podczas gdy skarżone uchwały nie zostały podjęte, zatem zasadnym było właśnie stwierdzenie w tym trybie, że dane czynności w ogóle nie wywołały skutków prawnych. Środki prawne przewidziane w kodeksie spółek handlowych dotyczą skarżenia uchwał podjętych, chociaż wadliwie. W rzeczywistości w przypadku powództwa o ustalenie nieistnienia uchwał w oparciu o art. 189 k.p.c. nie chodzi o jeszcze jedną sankcję wadliwej uchwały, lecz możliwość usunięcia stanu niepewności prawnej wynikającego z faktu, że w obrocie funkcjonuje akt, noszący zewnętrzne pozory uchwały statutowego organu spółki, który - w istocie - takim aktem nie jest. Interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. nie wynika zatem z braku możliwości skutecznego kwestionowania przedmiotowych uchwał na podstawie art. 249 lub 252 k.s.h. Inne bowiem zdarzenia kreują podstawy powództwa opartego na art. 189 k.p.c., inne zaś - powództwa z art. 249 lub 252 k.s.h. Prawidłowym środkiem ochrony praw jest powództwo z art. 189 k.p.c., którego rezultatem jest deklaratywne stwierdzenie nieskuteczności czynności, a nie powództwo mające umocowanie w art. 249 i 252 k.s.h. prowadzące do konstytutywnego orzeczenia o nieważności skutecznie podjętych czynności.

2) art. 252, 249, 422, 425 k.s.h. - poprzez uznanie, że podjęte uchwały są nieważne, gdyż są sprzeczne z ustawą, bądź też są sprzeczne z umową spółki bądź dobrymi obyczajami i godzące w interesy spółki lub mające na celu pokrzywdzenie wspólnika, podczas gdy wspomniane uchwały są uchwałami niepodjętymi czyli nieistniejącymi, gdyż nie uzyskały wymaganej wielkości głosów na zgromadzeniu wspólników, a zatem nie zostały podjęte. W konsekwencji Sąd I instancji błędnie orzekł o oddaleniu powództwa.

3) art. 246 ust. 3 k.s.h. - poprzez niezastosowanie. W konsekwencji uszło uwadze Sądu I instancji, że skarżone uchwały nie uzyskały wymaganej większości, a zatem nie zostały podjęte. W przypadku zniesienia praw udziałowych ustawa przewiduje wymóg zgody każdego ze wspólników, a zatem jest to wymóg jednomyślności. Taka uchwała nie może zostać podjęta skutecznie ani zwykłą ani odmienną kwalifikowaną większością głosów.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Sąd Apelacyjny na podstawie art. 381 k.p.c. pominął jako spóźniony dowód z dokumentu dotyczącego zbycia przez powoda udziałów w pozwanej spółce, zgłoszony przez pełnomocnika strony pozwanej na rozprawie apelacyjnej w dniu 19 stycznia 2016r.

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzuty apelacji opierają się na twierdzeniu, że wymienione w pozwie uchwały Zgromadzenia Wspólników pozwanej (...) sp. z o.o. w W. mają charakter uchwał nieistniejących, a nieistnienie tych uchwał może zostać stwierdzone przez sąd w wyniku rozpoznania powództwa wytoczonego w trybie art. 189 k.p.c. Nie jest natomiast możliwe zaskarżenie tych uchwał w trybie art. 249 k.s.h. czy 252 k.s.h., gdyż nie można konstytutywnie orzec o nieważności ani uchylić uchwał, które w ogóle nie zostały podjęte.

Należy jednak wskazać, że wyróżnienie kategorii tzw. nieistniejących uchwał organów spółek kapitałowych jest kontrowersyjne.

Słusznie wskazał Sąd Okręgowy, że praktyka kwestionowania uchwał wspólników spółek kapitałowych sprzecznych z prawem jako uchwał nieistniejących w oparciu o art. 189 k.p.c. wykształciła się na gruncie Kodeksu handlowego. Zarówno w piśmiennictwie, jak i w orzecznictwie akceptowano funkcjonowanie kategorii uchwał określanych jako nieistniejące czy niebyłe. Za uchwały nieistniejące uznawano takie przypadki, których nie można było uznać za uchwały wspólników, chociaż pozornie przyjmowały taką nazwę. Powyższe odnosiło się na przykład do uchwały zgromadzenia wspólników zwołanego przez organ nieupoważniony lub wspólnika, który nie uzyskał upoważnienia sądowego, albo uchwały podjętej przez osoby, które nie były wspólnikami, uchwały podjęte przez zgromadzenie wspólników, które zostało skutecznie odwołane, uchwały niewpisane do księgi protokołów, itp. Uchwały nieistniejące nie podlegały zaskarżeniu, ponieważ od chwili ich podjęcia nie wywoływały żadnego skutku. Dlatego każda osoba, która miała w tym interes prawny, mogła w trybie art. 189 k.p.c. ubiegać się o deklaratoryjne stwierdzenie, że taka uchwała nie istnieje.

Trafnie też wywiódł Sąd Okręgowy, że powyższe wynikało z faktu, iż zaskarżenie uchwały wspólników spółek kapitałowych na gruncie Kodeksu handlowego, niezależnie od przesłanki tego zaskarżenia, mogło doprowadzić jedynie do unieważnienia tej uchwały przez sąd ze skutkiem *ex tunc*. Kodeks handlowy nie wyróżniał uchwał bezwzględnie nieważnych.

Odmienne natomiast sytuacja przedstawia się na gruncie Kodeksu spółek handlowych, w którym wyodrębniono dwa rodzaje powództw, za pomocą których można kwestionować wadliwość uchwał wspólników spółek kapitałowych, a mianowicie powództwo o uchylenie uchwały (art. 249 k.s.h., art. 422 k.s.h.) i powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały (art. 252 k.s.h., art. 425 k.s.h.).

Celem uregulowania w kodeksie spółek handlowych problematyki zaskarżania uchwał było „odejście” od rodzących wątpliwości regulacji Kodeksu handlowego i wprowadzenie jednoznacznych zasad wzruszalności uchwał.

Podstawowy podział z punktu widzenia podejmowanych uchwał to podział na uchwały: prawidłowo podjęte, wadliwe (które mogą ulec uchyleniu – art. 249 k.s.h.) i nieważne (wobec których można żądać stwierdzenia nieważności – art. 252 k.s.h.). Uchwały wadliwe mają tę cechę, że nie są nieważne, ale mogą utracić swoją ważność na podstawie orzeczenia sądu, którego skutek jest konstytutywny. Uchwały, które podlegają takiemu zaskarżeniu, nie są bezwzględnie nieważne, ale nie są w pełni prawidłowo podjęte. Usunięcie skutków takich uchwał wymaga wniesienia powództwa i rozstrzygnięcia sądu. Gdyby takie uchwały nie były zaskarżone w terminach wskazanych w Kodeksie spółek handlowych, następuje ich sanacja. Uchwały takie, mimo że mają uchybienia, są wtedy ważne i skuteczne.

Uchwały nieważne to uchwały sprzeczne z ustawą. Zaskarżenie uchwał dotyczy wszelkich uchwał podejmowanych na walnym zgromadzeniu, zarówno tajnie, jak i jawnie, w sprawach zwykłych, szczególnych, podejmowanych zwykłą, bezwzględną czy kwalifikowaną większością głosów.

Wskazany dychotomiczny podział jest wyczerpujący z punktu widzenia wadliwości podjętych uchwał. Ustawodawca wprowadził więc dwa tryby zaskarżania uchwał i nie ma podstaw do rozszerzania tego katalogu.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego założeniem ustawodawcy było kompleksowe uregulowanie zaskarżalności uchwał wspólników spółek kapitałowych i tryb dotyczący uchwał sprzecznych z ustawą ma zastosowanie także do uchwał określanych mianem nieistniejących. Przez pojęcie „uchwały sprzecznej z ustawą” należy bowiem rozumieć uchwałę naruszającą przepisy prawa dotyczące tak samego procesu podejmowania uchwały, jak i treści uchwały.

Jak słusznie wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 16 lipca 2009 roku (V ACa 241/09, LEX nr 551990) podjęcie uchwały przez nieprawidłowo zwołane zgromadzenie, czy przez osoby nieuprawnione, przy braku quorum, czy przy niewłaściwej liczbie głosów narusza przepisy ustawy określające wymogi, jakie muszą być spełnione przy podejmowaniu uchwał. Tak więc i dla takich uchwał, jako sprzecznych z ustawą ma zastosowanie wprowadzony do kodeksu spółek handlowych tryb stwierdzania sprzeczności uchwały z ustawą i trybu tego nie można obchodzić w drodze nieprzewidzianej w ustawie konstrukcji uchwały nieistniejącej.

Ponadto, jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy w art. 252 § 1 zdanie drugie k.s.h. ustawodawca wyłączył stosowanie art. 189 k.p.c., tj. możliwość wniesienia powództwa o ustalenie opartego na przepisach Kodeksu postępowania cywilnego i interesie prawnym powoda. Wyłączenie stosowania art. 189 k.p.c. ogranicza niepewność wspólników i członków organów spółki co do zaskarżenia danej uchwały w przyszłości. Wprawdzie sporne jest czy wyłączenie to dotyczy jedynie osób wymienionych w art. 250 k.s.h. czy też ma charakter uniwersalny. Zwolennicy pierwszego poglądu uznają, że osoba trzecia, niebędąca podmiotem, o którym mowa w art. 250 k.s.h., może, pod warunkiem wykazania interesu prawnego, na podstawie art. 189 k.p.c., żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, co do którego uchwała miała wywrzeć skutek prawny (np. A. Kidyba, Komentarz do art. 362 Kodeksu spółek handlowych, LEX nr 13). Zwolennicy drugiego poglądu przyjmują, że wyłączenie stosowania art. 189 k.p.c. ma walor uniwersalny tzn., dotyczy nie tylko osób wymienionych w art. 250, ale odbiera także osobom trzecim możliwość skarżenia uchwały powództwem o ustalenie jej nieważności (A. Koch, Charakter sankcji wobec sprzecznych z prawem uchwał spółek kapitałowych, PPH 2007, nr 2, s. 4 i n.; R. Pabis, Spółka z o.o., s. 335; J. Szwaja, w: S. Sołtysiński, Kodeks, t. III, s. 1028). Takie stanowisko uzasadnia się m.in. względami bezpieczeństwa obrotu, a więc obawą, że dopuszczenie powództwa ustalającego, przewidzianego w art. 189 k.p.c., umożliwiłoby zakwestionowanie uchwały w każdym czasie. Spór ten nie ma jednak istotnego znaczenia w niniejszej sprawie albowiem powód należy do kręgu osób wymienionych w art. 250 k.s.h.

W każdym razie na całkowite podzielenie zasługuje twierdzenie, że wprowadzenie konstrukcji uchwały nieistniejącej, służącej do kwestionowania uchwał wspólników spółek kapitałowych w trybie art. 189 k.p.c. przez każdą zainteresowaną osobę i w dowolnym czasie stanowiłoby zagrożenie dla interesów spółki i bezpieczeństwa obrotu oraz prowadziłoby do obejścia wymagań dotyczących zaskarżania uchwał wspólników.

Trafnie też zauważył Sąd Okręgowy, że w myśl § 4 art. 252 k.s.h. upływ terminów z § 3 do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą nie wyłącza możliwości podniesienia zarzutu nieważności uchwały. A przepis ten byłby zbędny w razie istnienia możliwości zakwestionowania uchwały przez każdego zainteresowanego i w każdym czasie na podstawie innej niż wskazana w kodeksie spółek handlowych.

Reasumując, Sąd Apelacyjny w obecnym składzie przychylił się do poglądu odrzucającego dopuszczalność dochodzenia w trybie art. 189 k.p.c. ustalenia nieistnienia uchwały wspólników spółek kapitałowych.

Pogląd ten podzielany jest przez większość przedstawicieli nauki prawa (zob. szerzej E. Marszałkowska-Krześ, Uchwały nieistniejące, nieważne z mocy prawa oraz wzruszalne wyrokiem sądu w spółce z o.o., PPH 1998, nr 7, Przesłanki materialnoprawne powództwa o ustalenie istnienia (bądź nieistnienia) uchwały wspólników w spółce z o.o., PPH 1998, nr 9, S. Sołtysiński, Czy istnieją uchwały nieistniejące?, PPH 2006, nr 2, M. Kruszyński, Uchwały nieistniejące, PPH 2008, nr 7, W. Fraszek, Problematyka dopuszczalności powództwa o ustalenie nieistnienia uchwał zgromadzeń spółek kapitałowych, Rejent 2009). P

Podobne stanowisko wyrażane jest też w orzecznictwie innych Sądów Apelacyjnych.

I tak na przykład Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 5 września 2013 r., I ACa 362/13, LEX nr 1372246, stwierdził, że wyłączone jest zaskarżenie w trybie art. 189 k.p.c. nieistniejących uchwał wspólników spółek kapitałowych, a w wyroku z dnia 23 sierpnia 2013 r., I ACa 855/12, LEX nr 1369224 stwierdził, że konstrukcja uchwały nieistniejącej winna być ograniczona do przypadków ewidentnych tj. gdy uchwała zostaje podjęta przez osoby nie będące w ogóle wspólnikami lub gdy nie zostaje wciągnięta do protokołu i wpisana do księgi protokołów, jak tego wymaga przepis art. 248 k.s.h., przez co sama spółka uznaje uchwałę taką za nieistniejącą. Natomiast konstrukcja uchwały nieistniejącej nie może być wykorzystana przez podmioty określone w art. 250 k.s.h., jeśli nastąpiło rażące naruszenie norm ustawowych czy statutowych określających tryb podejmowania uchwał, a ochrona przysługująca tym podmiotom mogła być zrealizowana w trybie art. 251 i 252 k.s.h. W takiej sytuacji wyłączona jest możliwość zaskarżenia uchwały w trybie art. 189 k.p.c. z powołaniem się na istnienie interesu prawnego w jej zaskarżeniu.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 19 lutego 2013 r., V ACa 759/12, LEX nr 1289451 podkreślił, że wszelkie wadliwości uchwał zgromadzenia wspólników, będące konsekwencją naruszenia ustawy a wynikające z wszelkich nieprawidłowości, także tych powstałych przy zwołaniu zgromadzenia wspólników, jego przebiegu, w tym także braku stosownego kworum należy ocenić jako powodujące nieważność takich uchwał. Zatem mogą one być kwestionowane tylko na drodze powództwa o stwierdzenie jej nieważności w sposób przewidziany w art. 252 § 1 k.s.h., przez podmioty wymienione w art. 250 k.s.h., a także w terminie zawitym wskazanym w art. 252 § 3 k.s.h. Regulacja kodeksu spółek handlowych w sposób pełny i wyczerpujący reguluje kwestię zaskarżalności uchwał zgromadzeń wspólników sprzecznych z prawem, bez możliwości ich atakowania przy pomocy innych środków prawnych, choćby powództwa opartego na przepisie art. 189 k.p.c., gdy nadto przepis art. 252 k.s.h. wprost wyłącza dopuszczalność podważania uchwał przy zastosowaniu art. 189 k.p.c. Przepis art. 252 § 1 k.s.h. przewiduje sankcje i szczególny tryb zaskarżania uchwały sprzecznej z ustawą, nie tylko z kodeksem spółek handlowych, ale i innymi obowiązującymi w chwili jej podjęcia. W pojęciu "sprzeczności z ustawą" mieszczą się wszelkie przypadki, w których doszło do naruszenia prawa zarówno w procesie podejmowania uchwały, jak i w odniesieniu do treści uchwały i w tym pojęciu mieszczą się wobec tego i te przypadki, które definiowane są jako uchwały nieistniejące, gdy nadto skutki czynności prawnej nieistniejącej i czynności nieważnej są w istocie takie same, bowiem w obu przypadkach powstaje stan niewywołania i niepowstania skutków prawnych. Kodeks spółek handlowych wprowadza szczególny tryb zaskarżania uchwał sprzecznych z prawem w sposób autonomiczny bez potrzeby odwoływania się do konstrukcji kwestionowania czynności prawnych w trybie przewidzianym w innych ustawach, w tym na podstawie art. 189 k.p.c. i nie wprowadza rozróżnienia pomiędzy bezwzględnie nieważną czynnością prawną, a czynnością prawną nieistniejącą.

Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 11 grudnia 2012 r., I ACa 1174/12, LEX nr 1293087 stwierdził, że nie można oprzeć powództwa na przepisie art. 189 k.p.c. przy żądaniu stwierdzenia nieważności uchwały lub jej uchylenia. Możliwość taka jest bezspornie wyłączona w związku z treścią przepisu art. 252 § 1 zd. 2 k.s.h., który stanowi, że przepisu art. 189 k.p.c. nie stosuje się. To samo należy odnieść do możliwości zastosowania w niniejszej sprawie przepisu art. 58 § 2 k.c. w związku z art. 2 k.s.h.

W podobnym duchu wypowiedziały się: Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 29 września 2011 r., I ACa 730/11, POSAG 2012, s. 1, poz. 3-18, Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyrokach z dnia 16 lipca 2009 r., V ACa 241/09, LEX nr 551990 oraz z dnia 3 lipca 2008 r., V ACa 227/08, LEX nr 470081 czy Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyrokach z dnia 30 stycznia 2008 r., I ACa 612/07, OSAB 2008, nr 1, poz. 26 i z dnia 2 marca 2004 r., I ACa 9/04, OSAB 2004, nr 2, poz. 7.

Warto też odnotować wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2014 r., IV CSK 7/14, w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że zasadniczo ważność zgromadzenia nie zależy od liczby reprezentowanych na nim udziałów, chyba że wymóg zachowania kworum wynika z przepisów k.s.h. lub z umowy spółki. Jeżeli niezdolność do podjęcia uchwały jest konsekwencją naruszenia przepisu ustawy ustanawiającego takie kworum, podjęta uchwała jest nieważna, jako sprzeczna z ustawą. Jeżeli natomiast niezdolność do podjęcia uchwały jest następstwem naruszenia postanowienia umownego, uchwała może zostać uchylona. Powództwo o uznanie uchwały walnego zgromadzenia wspólników spółki za nieistniejącą może być wytoczone tylko w wyjątkowych wypadkach. W razie podjęcia wadliwej uchwały można jedynie żądać jej unieważnienia. W uzasadnieniu wyroku wskazano, że kwestia „nieistniejących” uchwał organów spółek kapitałowych jest sporna w doktrynie i była też różnie ujmowana w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy wskazał, że konstrukcja uchwał "nieistniejących", przyjmowana była przez Sąd Najwyższy pod rządem kodeksu handlowego i przyjmowana jest także po wejściu w życie kodeksu spółek handlowych, czego przykładem są wyroki z dnia 28 maja 1991 r., I CR 410/90 (niepubl.), z dnia 14 kwietnia 1992 r., I CRN 38/92 (OSNCP 1993, Nr 3, poz. 45), z dnia 18 czerwca 1997 r., II CKN 221/97 (niepubl.), z dnia 13 marca 1998 r., I CKN 563/97 (OSNC 1998, Nr 12, poz. 205), z dnia 4 lutego 1999 r., II CKN 804/98 (OSNC 1999, Nr 10, poz. 171), z dnia 26 czerwca 2003 r., V CKN 419/01 (niepubl.), z dnia 30 września 2004 r., IV CK 713/03 (OSP 2005, Nr 9, poz. 112), z dnia 16 lutego 2005 r., III CK 296/04 (OSNC 2006, Nr 2, poz. 31), z dnia 12 maja 2006 r., V CSK 59/06 (niepubl.), z dnia 4 stycznia 2008 r., III CSK 238/07 (niepubl.) i z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 278/08 (niepubl.). W powołanych orzeczeniach, dostrzegając trudności w wyznaczeniu kryteriów wyodrębnienia uchwał nieistniejących, Sąd Najwyższy uznawał za nieistniejące

uchwały powzięte przez osoby niebędące wspólnikami, przez zebranie w liczbie nieosiągającej wymaganego kworum lub przez zgromadzenie wspólników, które zostało skutecznie odwołane, uchwały zaprotokołowane bez głosowania, a także uchwały, które nie uzyskały wymaganej większości głosów. Rozbieżnie kwalifikowane były uchwały walnego zgromadzenia zwołanego przez niektórych tylko członków zarządu (I CR 410/90, III CK 296/04, I CSK 635/11, niepubl.). w tym ostatnim orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał między innymi, że „konceptję uchwał nieistniejących wiąże się z zachowaniami, w których nie można rozpoznać oświadczenia woli, gdy tymczasem uchwały, zarówno sprzeczna z prawem jak i sprzeczna z umową, zawierają, co najmniej jedno oświadczenie woli. Nie można też zapomnieć, że na gruncie kodeksu cywilnego, nawet w przypadku braku zdolności danego podmiotu do dokonania czynności prawnej (art. 14 k.c.), przepisy kwalifikują czynność dokonaną przez taki podmiot, jako czynność nieważną, a nie nieistniejącą”.

Podobne konsekwencje w postaci niezyskania wymaganej większości głosów mogą być wynikiem bezzasadnego niedopuszczenia wspólnika do udziału w zgromadzeniu wspólników, nieobecności wspólnika na zgromadzeniu wspólników w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub pominięcia wspólnika przy pisemnym głosowaniu lub wspólnika, który nie zgodził się na głosowanie pisemne. W każdym z tych przypadków, zgodnie z treścią art. 250 pkt 3, 4 i 5 w związku z art. 252 § 2 k.s.h. wspólnikom przysługuje prawo do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą.

Obecnie jednak Sąd Najwyższy stanął na stanowisku, iż konsekwencje braku wymaganego ustawą lub umową spółki kworum przy podejmowaniu uchwały, tak również naruszenie wymaganej ustawą lub umową większości głosów nie uzasadnia kwalifikowania tych czynności prawnych, jako nieistniejących, ale może, co najwyżej stanowić podstawę ich zaskarżenia odpowiednio na podstawie art. 249 oraz 252 k.s.h. W razie braku jednego lub więcej głosów wymaganych ustawą do powzięcia uchwał, dochodzi do naruszenia normy prawnej konstruującej liczbę głosów wymaganych. Wobec tego jest to kwestia ważności podjętej uchwały, a nie jej nieistnienia.

Dlatego uchwała podjęta przez zgromadzenie wspólników przewidzianą w ustawie większością głosów w związku z wadliwym głosowaniem przez jednego ze wspólników wykonującego częściowo prawo głosu przysługującego innemu wspólnikowi podlega zaskarżeniu na podstawie art. 252 § 1 k.s.h.

Podobne konsekwencje w postaci niezyskania wymaganej większości głosów mogą być wynikiem bezzasadnego niedopuszczenia wspólnika do udziału w zgromadzeniu wspólników, nieobecności wspólnika na zgromadzeniu wspólników w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub pominięcia wspólnika przy pisemnym głosowaniu lub wspólnika, który nie zgodził się na głosowanie pisemne. W każdym z tych przypadków, zgodnie z treścią art. 250 pkt 3, 4 i 5 w związku z art. 252 § 2 k.s.h. wspólnikom przysługuje prawo do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą.

Biorąc pod uwagę wszystkie przytoczone wyżej wywody, należy uznać, że w sytuacji, gdy powód kwestionuje prawidłowość zwołania zgromadzenia wspólników, czy też jego zdolność do podejmowania uchwał brak jest podstaw do konstruowania powództwa o ustalenie nieistnienia uchwały na podstawie art. 189 k.p.c. Powód nie ma bowiem interesu prawnego w takim żądaniu ustalenia, skoro jako osoba uprawniona (art. 250 k.s.h.) mógł we właściwym czasie wystąpić z powództwem o stwierdzenie nieważności prawnie wadliwej uchwały na podstawie art. 252 § 1 i 3 k.s.h.

Tym samym oddalenie powództwa przez Sąd Okręgowy było prawidłowe i nie naruszało przepisów art. 189 k.p.c. w zw. z art. 58 k.c. ani art. 249 i 252 k.s.h., ani tym bardziej przepisów art. 422 i 425 k.s.h.

Sąd Okręgowy nie naruszył też art. 246 ust. 3 k.s.h. Powołany przepis stanowi, że uchwała dotycząca zmiany umowy spółki, zwiększająca świadczenia wspólników lub uszczuplająca prawa udziałowe bądź prawa przyznane osobiście poszczególnym wspólnikom, wymaga zgody wszystkich wspólników, których dotyczy.

Sporne jest, czy przepis ten znajduje zastosowanie do uchwał zmieniających umowę spółki przez pozbawienie wspólników prawa pierwszeństwa nabycia udziałów przeznaczonych do zbycia, przyznanego wszystkim wspólnikom. Ale jeśli nawet udzielilibyśmy na to pytanie odpowiedzi twierdzącej, to niewątpliwie brak koniecznej zgody na podjęcie

takich uchwał nie skutkowałby nieistnieniem tych uchwał, lecz ich nieważnością i możliwością ich zaskarżenia w trybie art. 252 k.s.h. (por. też A. Kidyba „Komentarz do art.246 Kodeksu spółek handlowych”, LEX 2015 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 25 lipca 2013 r., I ACa 291/13, LEX nr 1353611).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny oddalił apelację jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. § 10 pkt 21 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013r., poz. 461).